

ความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

Digital Organization Affecting the Effectiveness of Educational Administration
in the Office of the Primary Educational Service Area Phetchaburi Area 2

ณัฐวุฒิ ถาวร¹, ณัฐกานต์ ภาคพรต², อภิชาติ เสนะนันท์³

Nuttavut Thaworn¹, Nattakan Phakprath², Apichat Lenanant³

Corresponding Author E-mail: Nuttavutt26@gmail.com

Received: 2025-08-03; Revised: 2025-09-19; Accepted: 2025-09-26

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับของประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา และ 3) วิเคราะห์ความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 316 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของทาร์ยามานะ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1) ความเป็นองค์กรดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านสมรรถนะของบุคลากร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงาน 2) ประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านเจตคติเชิงบวก และ 3) ความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านเทคโนโลยี ด้านสมรรถนะของบุคลากร และด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงาน

คำสำคัญ: ความเป็นองค์กรดิจิทัล, ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

² Master of Education students, Educational Administration Program, Phetchaburi Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

² Main Advisor, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

³ Co-advisor, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

Abstract

This research aims to 1) study the level of digital organization of educational institutions, 2) study the level of effectiveness of educational administration, and 3) analyze the digital organization affecting the effectiveness of educational administration in the Office of the Primary Educational Service Area, Phetchaburi Area 2. This is a quantitative research. The sample group is administrators and teachers under the jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2, totaling 316 people. The sample group was determined using Taro Yamane's table. A multi-stage sampling method was used. The research tool was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used to analyze the data included percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The research results found that:

1) Digital organization has an average value at a high level, ranked from highest to lowest as follows: personnel competence, organizational culture, technology, and work structure and process. 2) Effectiveness of educational administration has an average value at a high level, ranked from highest to lowest as follows: academic achievement, problem solving within the school, school change and development, and positive attitude, and 3) digital organization that affects the effectiveness of educational institution administration is organizational culture, technology, personnel competence, and work structure and process.

Keywords: Digital Organization, Educational Administration Effectiveness

บทนำ

ในภาวะโลกยุคดิจิทัลแรงขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม (Driving Force) ดำเนินไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้การดำเนินงานภาครัฐของประเทศไทยหน่วยงานหลายหน่วยงานมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับกับยุคของการเปลี่ยนผ่านทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption) ที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาท และทดแทนการทำงานของบุคคลรวมถึงเทคโนโลยีแบบดั้งเดิม ซึ่งมีความสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การอุปโภคบริโภค และการบริการของประชาชนที่มีแนวโน้มจะเปลี่ยนไปดำเนินธุรกรรมต่าง ๆ ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มมากขึ้นอย่างก้าวกระโดด (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล องค์การมหาชน. 2565: online)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดนโยบายเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนแปลง โดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ซึ่งจะเน้นการพัฒนาหน่วยงานในสังกัดให้ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า ซึ่งในประเด็นกลยุทธ์การส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2562: 4)

การพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนนั้นต้องมียุทธศาสตร์การบริหารหลายอย่าง ตามที่ สุทธา ขาดิประสพ (2557: 92-94) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน จะต้องประกอบด้วยปัจจัยในการบริหารที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และกัมพล เกศสาลี (2561: 123) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้ดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนา และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมภายนอก ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ดิจิทัลในการปฏิบัติงานทำให้งานมีคุณภาพ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องนำปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษาเหล่านี้มาใช้ในการพัฒนาทักษะดิจิทัล เช่นเดียวกับ มาลัย วงศ์พิทยวัฒนา (2562: 96-97) ได้กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กในยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย คือ 1) การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพสูงสามารถรองรับกับการใช้งานต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและรวดเร็วทุกด้าน 2) การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน และสมาร์ตโฟน เป็นต้น 3) การสนับสนุน ส่งเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูและบุคลากรใน

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) การนิเทศกำกับ ติดตามการใช้และดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งใน ส่วนของอุปกรณ์ครูและบุคลากร และการนำไปใช้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และสถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริม สนับสนุน ครูและบุคลากร ทางการศึกษาให้มีทักษะพื้นฐานทางเทคโนโลยีให้ครอบคลุม โดยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 ได้รับการให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีพื้นฐาน พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้ โครงข่ายอินเทอร์เน็ต การใช้อุปกรณ์ด้าน ICT และการพัฒนา Software อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด และมีการส่งเสริม สนับสนุนการใช้ระบบบริหารด้านการจัดการศึกษาพื้นฐานที่ดีสำหรับสถานศึกษาให้เป็นระบบเดียวเพื่อลดภาระ งานครู ลดความซ้ำซ้อนของระบบงานและการจัดเก็บข้อมูล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. 2566: 54-55)

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ดิจิทัลเข้ามามีบทบาทและมีความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาเป็น อย่างมาก องค์กรต่าง ๆ ในยุคปัจจุบันจึงต้องมีการปรับตัวเพื่อเพิ่มศักยภาพในด้านดิจิทัลอย่างไวที่สุด เปรียบเทียบกันกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ที่มองเห็นถึงความสำคัญของความเป็นองค์กรดิจิทัลและกำลัง ดำเนินการอย่างเป็นระบบและขั้นตอนภายในองค์กร ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรภายในโรงเรียนจึงต้องมีความ ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมให้โรงเรียนมีความเป็นองค์กรดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็น ข้อมูลในการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรดิจิทัล และเท่าทันในยุคแห่งสังคมของการเรียนรู้และเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับของประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
3. เพื่อวิเคราะห์ความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายขององค์กรดิจิทัล

สุรินทร์ทิพ ศักดิ์ภูวดล (2561: 8) ได้กล่าวว่า ความเป็นองค์กรดิจิทัล (Digital Firm) คือ องค์กรที่เกือบทุกส่วนของ องค์กร โดยเฉพาะในส่วนที่มีการติดต่อกับลูกค้าบริษัท ผู้สนับสนุนวัตถุดิบและพนักงาน เป็นการบริหารจัดการในระบบดิจิทัล ตอ กระบวนการหลักทางธุรกิจ สามารถทำให้ประสบความสำเร็จได้โดยการใช้เครือข่ายดิจิทัลที่ครอบคลุม กว้างขวางทั่วทั้งองค์กร หรือเชื่อมโยงเข้ากับองค์กรอื่นได้เป็นจำนวนมาก

สมศักดิ์ วานิชยาภรณ์, และนิสร ใจชื่อ (2562: 89-90) ได้ให้ความหมายของความเป็นองค์กรดิจิทัลว่า เป็นองค์กร ที่มีลักษณะสองมิติ คือ 1) Digital Capability เป็นความสามารถขององค์กรในการสรรหาเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานขององค์กร เช่น Social Media, Virtual Reality เป็นต้น และ 2) Digital Dexterity เป็นความสามารถของ องค์กรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

ความเป็นองค์กรดิจิทัล

จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว (2562: 17) ได้กล่าวว่า 4 หัวใจสำคัญเพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรดิจิทัล คือ 1) ชุดความคิด ของคนในองค์กรในทุกระดับชั้น (Digital Mindset) สิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องเริ่ม จากคณะผู้บริหาร และผู้บริหารสูงสุดที่จะต้อง ไม่ใช่แค่แสดงออกเท่านั้น หากแต่ตนเองจะต้องทำให้เห็นว่าการคิดในเชิงธุรกิจจะต้องเป็นดิจิทัล อีกทั้งงบประมาณและ โครงสร้างพื้นฐานจะต้องมีความพร้อมด้วย 2) ระบบงานและกระบวนการภายใน (Digital Processes) จะต้องต่อเนื่อง ข้อมูล

ต่าง ๆ ภายในองค์กรจะไม่ถูกจัดเก็บแบบต่างคนต่างเก็บต่างคนต่างใช้ หากแต่อยู่ในระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อลดความซ้ำซ้อน เชื่อถือได้ว่าทุกคนจะใช้ข้อมูลที่ใหม่อยู่เสมอ 3) ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะในการใช้เทคโนโลยี (Digital Skills) ระบบควบคุม สมองกลฝังตัว การเชื่อมต่อทั้งแบบมีสายและไร้สาย และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ในการประมวล ข้อมูลและคำสั่งได้อย่างรวดเร็ว และ 4) วัฒนธรรมการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง (Digital Culture) หรือการสร้างผลงานแบบ ก้าวกระโดดในเชิงนวัตกรรม

สมศักดิ์ วานิชยาภรณ์, และนิสร ใจเชื้อ (2562: ง) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการขับเคลื่อนองค์กร ดิจิทัลเพื่อก้าวสู่การ พัฒนาประเทศไทย 4.0 โดยนำแนวทางของ จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว (2562: 17) ไปใช้ ผลการศึกษาพบว่าแนวทางการขับเคลื่อน เพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Organization) ทั้งองค์การดิจิทัลภาครัฐ และองค์การดิจิทัลภาคเอกชน มี องค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังนี้ 1) ชุดความคิดของคนในองค์กร (Digital Mindset) เริ่มจากคณะผู้บริหารและผู้บริหาร สูงสุดที่จะต้องไม่ใช่แค่แสดงออกเท่านั้น แต่จะต้องส่งเสริมสมรรถนะของบุคลากรและจะต้องทำให้เห็นว่าการคิดในเชิงธุรกิจ จะต้องเป็นดิจิทัล 2) ระบบงานและกระบวนการภายใน (Digital Processes) โครงสร้างและกระบวนการทำงานต้องมีความ ต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันอยู่ในระบบฐานข้อมูลกลาง เพื่อลดความซ้ำซ้อน เชื่อถือได้ว่าทุกคนจะใช้ข้อมูลที่ใหม่อยู่เสมอและที่ สำคัญคือเป็นข้อมูลชุดเดียวกัน 3) ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะในการใช้เทคโนโลยี (Digital Skills) ระบบควบคุมมี การเชื่อมต่อทั้งแบบมีสายและไร้สายและการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ในการประมวลข้อมูลและคำสั่งได้อย่างรวดเร็ว และ 4) วัฒนธรรมการปรับปรุงงาน (Digital Culture) หรือวัฒนธรรมองค์กร มีความต่อเนื่อง มีการสร้างผลงานเชิงนวัตกรรม แบบก้าวกระโดด

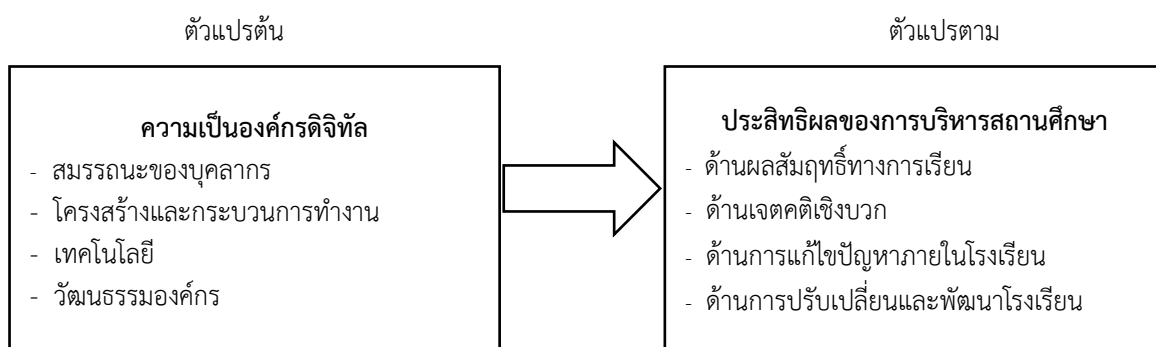
ความหมายของประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา

ประภาส จิตร์กิตศิลป์ (2561: 59) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในด้านผลผลิตและด้านผลลัพธ์

วิภาสสินี หัตถกรรจ์ (2561: 44) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานขององค์กรในการ บริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิผลบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

เมื่อนำมาขยายครอบคลุมถึงการบริหารสถานศึกษา จึงมีความหมายตามที่นักการศึกษาได้ศึกษาและให้ความหมาย ไว้ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานใด ๆ แล้วประสบผลสำเร็จ ทำให้บังเกิดผลโดยตรง และครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ของโรงเรียน (นันทนภัส สุทธิการ. 2562: 37)

กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,040 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane 1973: 1,088, อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธ์. 2558: 121) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน และทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) จำแนกเป็นรายสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ ดำรงตำแหน่ง วิทยฐานะ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นองค์กรดิจิทัล จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สมรรถนะของบุคลากร 2) โครงสร้างและกระบวนการทำงาน 3) เทคโนโลยี และ 4) วัฒนธรรมองค์กร มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนของข้อคำถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนตามแนวทางการสร้างเครื่องมือตามแบบของ ลิเคิร์ท

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) เจตคติเชิงบวก 3) การแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน และ 4) ปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดค่าเกณฑ์ให้คะแนนของช่วงน้ำหนักคะแนนตามแนวทางการสร้างเครื่องมือตามแบบของ ลิเคิร์ท

ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 3 ตอน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบข้อมูลและเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุง

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษา (Wording) ให้ครอบคลุมรายละเอียดในแต่ละด้าน และพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ประกอบด้วย

5.1 นางสาววันดี รวยเงิน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาอ่างแก้ว ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี มีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา

5.2 อาจารย์ ดร.เอี่ยมพร โตภาณุรักษ์กุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษาและการใช้ภาษา

5.3 อาจารย์ ดร.วีรวัฒน์ จันทรัตน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีความเชี่ยวชาญทางด้านการวิจัยทางการศึกษา

6. นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) พบว่าในแต่ละรายข้อได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00 จากนั้นคัดเลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แล้วนำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

7. นำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดดอนไก่อทัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โรงเรียนบ้านหนองชุมพล อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี และโรงเรียนบ้านท่าแร่ (สหราษฎร์) อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 (Try out) จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) โดยใช้ค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach, 1970: 165) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.976

8. นำผลการทดลองที่ได้กับกลุ่มทดลองใช้ มาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ด้วยตนเอง

3. ดำเนินการเก็บหลักฐาน และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน

4. เมื่อได้แบบสอบถามคืน จึงตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับและทำการจัดลำดับข้อมูล

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ระดับของความเป็นองค์กรดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านสมรรถนะของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเป็นองค์กรดิจิทัล โดยภาพรวม

ความเป็นองค์กรดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านสมรรถนะของบุคลากร	4.39	0.48	มาก	1
2. ด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงาน	4.27	0.52	มาก	4
3. ด้านเทคโนโลยี	4.29	0.58	มาก	3
4. ด้านวัฒนธรรมองค์กร	4.34	0.55	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม	4.32	0.46	มาก	

2. ระดับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านเจตคติเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม

ประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.45	0.48	มาก	1
ด้านเจตคติเชิงบวก	4.30	0.54	มาก	4
ด้านการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน	4.44	0.54	มาก	2
ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	4.43	0.48	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	4.40	0.43	มาก	

3. ความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า ความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน มี 4 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านเทคโนโลยี ด้านสมรรถนะของบุคลากร และ ด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงาน โดยมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 66.70 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการประมาณค่าเท่ากับ 0.254 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

ตัวแปร	b	S.E.	B	t	Sig
ค่าคงที่	1.180	0.139	-	8.507	.000*
ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X_4)	0.291	0.039	0.367	7.515	.000*
ด้านเทคโนโลยี (X_3)	0.262	0.037	0.349	7.005	.000*
ด้านสมรรถนะของบุคลากร (X_1)	0.091	0.042	0.101	2.143	.033*
ด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงาน (X_2)	0.102	0.048	0.122	2.138	.033*
ค่าคงที่ (a) = 1.180					
R = 0.817, R^2 = 0.667, R^2 adj = 0.663, S.E.est= 0.254, F = 155.929					

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับความเป็นองค์กรดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้หากพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านสมรรถนะของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ระดับหรือขั้นของความสามารถขององค์กรในการปรับตัวและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้ด้นั้น จะต้องมีประสิทธิภาพในด้านของสมรรถนะของบุคลากร มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีคุณค่า มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในทุกขั้นตอนให้มากขึ้น และมีการปรับโครงสร้างและกระบวนการทำงานให้มีความเป็นองค์กรดิจิทัลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว, 2562: 17) พบว่า แนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Organization) ทั้งองค์การดิจิทัลภาครัฐและองค์การดิจิทัลภาคเอกชนมีองค์ ประกอบสำคัญ 4 ประการดังนี้ 1) ชุดความคิดของคนในองค์กร (Digital Mindset) เริ่มจากคณะผู้บริหารและผู้บริหารสูงสุด ที่จะต้องไม่ใช่แค่แสดงออกเท่านั้น หากแต่ตนเองจะต้องทำให้เห็นว่าการคิดในเชิงธุรกิจจะต้องเป็นดิจิทัล 2) ระบบงานและกระบวนการภายใน (Digital Processes) ต้องมีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันอยู่ในระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อลดความซ้ำซ้อนเชื่อถือได้ว่าทุกคนจะใช้ข้อมูลที่ใหม่อยู่เสมอและที่สำคัญคือเป็นข้อมูลชุดเดียวกัน 3) ความรู้ความสามารถตลอดจนทักษะในการใช้เทคโนโลยี (Digital Skills) ระบบควบคุมมีการเชื่อมต่อทั้งแบบมีสายและไร้สายและการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ในการประมวลข้อมูลและคำสั่งได้อย่าง

รวดเร็วและ 4) วัฒนธรรมการปรับปรุงงาน (Digital Culture) มีความต่อเนื่อง มีการสร้างผลงานเชิงนวัตกรรมแบบก้าวกระโดด

2. ระดับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านเจตคติเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผลสำเร็จของสถานศึกษาเกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามท้องถื่นที่กำหนดเป้าหมายไว้ โดยผู้บริหารเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา พัฒนานตนเองใช้ความรู้ ความสามารถ เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์, 2563: 95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านความสัมพันธ์กับ ชุมชน และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และ 3) ปัจจัยบริหาร ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร (X_5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X_6) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_2) และด้านวัฒนธรรมองค์กร (X_4) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 65.8

3. ความเป็นองค์การดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า ความเป็นองค์การดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X_4) ด้านเทคโนโลยี (X_3) ด้านสมรรถนะของบุคลากร (X_1) และ ด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงาน (X_2) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีใช้ในการบริหารจัดการในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล หรือการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สามารถยกระดับของประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาได้ในทุกมิติอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์, 2563: 95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า ปัจจัยบริหาร ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร (X_5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X_6) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_2) และด้านวัฒนธรรมองค์กร (X_4) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 65.8 และ (ปัทมา เนตรทอง, 2563: 163) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียนในอำเภอยะโฮร์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนใน อำเภอยะโฮร์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอยะโฮร์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ทั้ง 4 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรได้ทั้ง 3 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 76.40

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผลเป็นรายปัจจัยไว้ดังต่อไปนี้

3.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านวัฒนธรรมองค์กรส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่งและสอดคล้องกับค่านิยมของสถานศึกษาจะช่วยส่งเสริมความผูกพันการมีส่วนร่วมและความมุ่งมั่นของผู้บริหาร ครูและบุคลากร ซึ่งจะนำไปสู่องค์กรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Stefanie, U., et al. (2018: 49) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงระบบดิจิทัลและผลกระทบต่อพฤติกรรมองค์กร ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ตัวแบบที่เกี่ยวข้องของการนำเอาระบบ ดิจิทัลมาใช้ในองค์กรเป็นการนำเอาระบบใหม่เข้ามาใช้ในองค์กรต้องอาศัยปัจจัยแห่งความสำเร็จ 4 ประการ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ขับเคลื่อนให้เกิดองค์กรดิจิทัล ประกอบด้วย 1) บุคลากร (People) ภาวะผู้นำ อายุและการศึกษาของบุคลากรในองค์กร กำลังคนที่ทำงาน

การเพิ่มความเข้าใจระหว่างผู้นำและบุคลากร การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของบุคลากรและการพึ่งพาซึ่งกันและกันของบุคลากร เป็นพื้นฐานขององค์กร 2) โครงสร้าง (Structure) กลยุทธ์องค์กร การปรับปรุงกระบวนการทำงาน การจัดการทำงานในเชิงรุก ทำให้องค์กรมีความยั่งยืน 3) สภาพแวดล้อมภายใน (Environment) เงื่อนไขปัจจัยและองค์ประกอบภายในขององค์กรที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนในองค์กร ระบบดิจิทัลเริ่มต้นจากพฤติกรรมของคนในองค์กร เป็นสิ่งเล็ก ๆ จนกลายเป็นเอกลักษณ์และพัฒนาไปเป็นองค์กรที่ใหญ่ขึ้น ซึ่งปฏิสัมพันธ์กันกับสิ่งแวดล้อมรวมทั้งวัฒนธรรมภายในองค์กร และ 4) เทคโนโลยี (Technology) การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ในองค์กรการเชื่อมต่อเครือข่าย การเชื่อมโยงของระบบดิจิทัลในองค์กร การนำเทคโนโลยีบูรณาการและใช้ประโยชน์ด้านนวัตกรรม เป็นองค์ประกอบสำคัญในองค์กรดิจิทัล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ McCurtain (1989: 41) ศึกษาความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และประสิทธิผลของงานตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนในอาแลมาเตา รัฐแคลิฟอร์เนีย การวิจัยให้ความสำคัญของความสามารถในวิชาชีพของผู้บริหารโรงเรียนโดยศึกษาความสัมพันธ์ของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลกับความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน 8 รายการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถมากเท่าไร ก็จะส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากขึ้นเท่านั้น และผู้บริหาร ชุมชน จะรู้ถึงระดับความสามารถของตนเอง

3.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านเทคโนโลยีส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากเทคโนโลยี คือ ความสามารถขององค์กรที่มีการบริหารจัดการในระบบดิจิทัล การนำหลักการวิธีการใหม่มาปรับใช้ในการทำงาน โดยการสร้างกรอบการทำงานใหม่ สร้างรูปแบบใหม่ของความสัมพันธ์ของการบริหารภายในองค์กรโดยการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยหรือมาใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเทคโนโลยีดั้งเดิมที่มีอยู่ ทำให้การปฏิบัติงานในองค์กรเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญลักษณ์ มหาศิริพันธ์ (2563: 95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัย การบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า ปัจจัยบริหาร ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร (X₅) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X₆) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X₂) และด้านวัฒนธรรมองค์กร (X₄) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 65.8 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Stefanie, U., et al (2018: 49) ที่ได้ทำการศึกษารื่องการเปลี่ยนแปลงระบบดิจิทัลและผลกระทบต่อพฤติกรรมองค์กร ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ในองค์กร การเชื่อมต่อเครือข่าย การเชื่อมโยงของระบบดิจิทัลในองค์กร การนำเทคโนโลยีบูรณาการและใช้ประโยชน์ด้านนวัตกรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในองค์กรดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านสมรรถนะของบุคลากรส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากสมรรถนะของบุคลากรส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมรรถนะของผู้บริหารและครู ในสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ หากบุคลากรมีสมรรถนะที่เหมาะสม จะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่น สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิษา เพ็ชรจันทร์ (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงาน คือ ต้องการให้ บุคลากรมีความรู้ และทักษะทางวิชาชีพอยู่ในระดับสูง และมีคุณลักษณะส่วนบุคคลทั้งด้านพฤติกรรมและเจตคติที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงมาก ปัญหา อุปสรรค ในการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร ยังขาดความชัดเจนของแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ความก้าวหน้าในสายงาน งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการพัฒนา และทัศนคติการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรแตกต่างกัน มีปริมาณงานเกินภาระงานที่เป็นอยู่ช่วงเวลาการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร องค์ความรู้ คู่มือการปฏิบัติงาน ยังไม่มีความสมบูรณ์ และเทคโนโลยีที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน ค่อนข้างล้าสมัย ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยการฝึกอบรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน และการศึกษาดูงาน

3.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงานส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากโครงสร้างและกระบวนการทำงานนั้นมีผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก โดยการที่องค์กรมีโครงสร้างที่เหมาะสมจะสามารถช่วยให้การทำงานในองค์กรนั้น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการมีกระบวนการทำงานที่เหมาะสมชัดเจนตามบริบทของสถานศึกษา จะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Stefanie, U., et al (2018: 49) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงระบบดิจิทัลและผลกระทบต่อพฤติกรรมองค์กร ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ตัวแบบที่เกี่ยวข้องของการนำเอาระบบดิจิทัลมาใช้ในองค์กรเป็นการนำเอาระบบใหม่เข้ามาใช้ในองค์กรต้องอาศัยปัจจัยแห่งความสำเร็จ 4 ประการ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ขับเคลื่อนให้เกิดองค์กรดิจิทัล ประกอบด้วย 1) บุคลากร (People) ภาวะผู้นำ อายุและการศึกษาของบุคลากรในองค์กร กำลังคนทำงาน การเพิ่มความเข้าใจระหว่างผู้นำและบุคลากร การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของบุคลากรและการพึ่งพาซึ่งกันและกันของบุคลากรเป็นพื้นฐานขององค์กร 2) โครงสร้าง (Structure) กลยุทธ์องค์กร การปรับปรุงกระบวนการทำงาน การจัดการทำงานในเชิงรุก ทำให้องค์กรมีความยั่งยืน 3) สภาพแวดล้อมภายใน (Environment) เงื่อนไขปัจจัยและองค์ประกอบภายในขององค์กรที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนในองค์กร ระบบดิจิทัลเริ่มต้นจากพฤติกรรมของคนในองค์กรเป็นสิ่งที่เล็ก ๆ จนกลายเป็นเอกลักษณ์และพัฒนาไปเป็นองค์กรที่ใหญ่ขึ้น ซึ่งปฏิสัมพันธ์กันกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมภายในองค์กร และ 4) เทคโนโลยี (Technology) การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ในองค์กร การเชื่อมต่อเครือข่าย การเชื่อมโยงของระบบดิจิทัลในองค์กร การนำเทคโนโลยีบูรณาการและใช้ประโยชน์ด้านนวัตกรรม เป็นองค์ประกอบสำคัญในองค์กรดิจิทัล และ Meike, S., & Sonja, P. (2021: 113) ศึกษากรอบแนวคิดสำหรับองค์กรดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่ากรอบแนวคิดสำหรับองค์กรดิจิทัล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) โครงสร้างองค์กร (Organizational structure) 2) กลยุทธ์ (Strategy) 3) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) 4) เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานใหม่ (New technologies and infrastructure) 5) ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) และ 6) การพิจารณาลูกค้า (Customer considerations) จากผลลัพธ์ที่ได้ กรอบแนวคิดนี้จะช่วยให้บริษัทต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางแบบองค์รวม เพื่อการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล นอกจากนี้ กระบวนการเปลี่ยนแปลงองค์กรไม่เพียงได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านสถานการณ์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงเงื่อนไขรอบการเมืองและกฎหมาย ตลอดจนบริษัทอื่น ๆ ในสภาพแวดล้อมด้วย อย่างไรก็ตามการพึ่งพาและอิทธิพลเหล่านี้ไม่ได้ถูกรวบรวมไว้อย่างสมบูรณ์ในแนวคิดที่พัฒนาขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรดิจิทัลด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรตระหนักและให้ความสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย นโยบาย การให้บริการรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ด้านดิจิทัลอย่างชัดเจน จนสามารถเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันกับองค์กรอื่นได้ โดยเน้นกระบวนการทำงานในเชิงรุกที่ทำให้องค์กรมีความยั่งยืน มีความคล่องตัวผ่านระบบงานและกระบวนการภายในที่ต่อเนื่อง รวมถึงระบบฐานข้อมูล ที่เพียงพอและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ในองค์กรที่ทันต่อความต้องการ ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล ที่มีการเรียนรู้ และสามารถปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา ด้านเจตคติเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำสุด ดังนั้น สถานศึกษาควรดำเนินการอบรมสั่งสอนนักเรียน ให้มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีคุณธรรม จริยธรรม มารยาทที่ดีงาม มีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎของสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในการทางานกิจกรรม มีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น รู้จักพัฒนาตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษ

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านเทคโนโลยี ด้านสมรรถนะของบุคลากร และ ด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงาน ดังนั้น ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้ง 4 ด้าน เพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรดิจิทัลนั้น มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมพัฒนา และการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกกับสถานศึกษาที่มีคุณภาพต่างกัน ขนาดของสถานศึกษาต่างกัน เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงความเป็นองค์กรดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษานั้น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการทำงานเป็นทีม เพื่อส่งเสริม และพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรที่สำคัญอื่น ๆ เพิ่มเติม ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กัมพล เกตสาลี. (2561). การรู้ดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 12(2): 503-513.
- จำลอง ชุนพลแก้ว. (2562). 4 หัวใจสำคัญ เพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Organization). สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2567, จาก <https://www.up-2be.com/4-หัวใจสำคัญ-การพัฒนา/>.
- นันทนภัส สุทธิการ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ธัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. วารสารปัญญาปณิธาน. 5(2): 95 - 106.
- ประภาส จิตรกรศิลป์. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปัทมา เนตรทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของโรงเรียนในอำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 7(2): 163-171.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). วิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาลัย วงศ์พิทยวัฒนา. (2562). แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 14(1): 22-30.
- วิภาสสินี หัสกรรจ์. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมศักดิ์ วานิชยาภรณ์, และนิสรา ใจชื่อ. (2562). การขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัลเพื่อก้าวสู่การพัฒนาประเทศไทย 4.0. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 38(3): 78-91.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2567, จาก http://www2.chaiyaphum3.go.th/main/files/obec/moe_point63.pdf.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2567, จาก <https://www.pbi2.go.th/web/?p=3558>
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล องค์การมหาชน. (2565). ร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2563 - 2565. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุทธา ซาติประสพ. (2557). สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- สุนิษา เพ็ชรจันทร์. (2560). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

- สุรินทร์ทิพ ศักดิ์ภูวดล. (2561). การบริหารองค์กรดิจิทัล. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- Cronbach. (1970). **Essentials of Psychological Testing**. (3rd ed.). New York: Harper & Row.
- McCurtain, B. R. (1989: 41). Elementary school principal competencies and school effectiveness: instructional staff perceptions. **Dissertation Abstracts International**. 1: 41-A.
- Meike, S., & Sonja, P. (2021: 113). **Conceptual framework for a digital organization**. Retrieved January 10, 2024, from <https://tore.tuhh.de/handle/11420/11202>.
- Stefanie, U., Foerster, M., Marquardt, K., Golowko, N., Kompalla, A., & Hell, Ch. (2018). Digital Transformation and its Implications on Organizational Behavior. **Journal of EU Research in Business**. 2018(2018): 1-14.